

R A P O R T U L

COMISIEI PARLAMENTARE DE ANCHETĂ

PRIVIND ACTIVITATEA

SOCIETĂȚII ROMÂNE DE TELEVIZIUNE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Comisia parlamentară de anchetă privind
activitatea Societății Române de Televiziune

28.12.2008
A.P. Păunescu

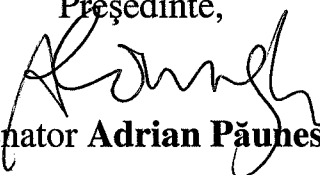
Către

BIROUL PERMANENT AL SENATULUI

BIROUL PERMANENT AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

Vă înaintăm, alăturat, Raportul Comisiei parlamentare de anchetă privind activitatea Societății Române de Televiziune, comisie constituită prin Hotărârea Parlamentului României nr. 64 din 12 septembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 633 din 14 septembrie 2007.

Președinte,

Senator Adrian Păunescu

CUPRINS

PREAMBUL

1. Constituirea Comisiei parlamentare de anchetă. Obiective. Componență. Activitate

2. Situația din Societatea Română de Televiziune care a generat constituirea Comisiei parlamentare de anchetă

CAPITOLUL I

Respectarea obligației legale de obiectivitate și echidistanță politică în emisiunile postului public de televiziune

CAPITOLUL II

Pierderea drepturilor de difuzare a meciurilor de fotbal din Liga I

CAPITOLUL III

Politica salarială. Proporția dintre angajații instituției și colaboratorii externi

CAPITOLUL IV

Activitatea financiar-contabilă a SRTV. Modul de cheltuire a banilor publici și respectarea legalității

CONCLUZII

PREAMBUL

1. Constituirea Comisiei parlamentare de anchetă. Obiective. Componentă. Activitate

Comisia parlamentară de anchetă privind activitatea Societății Române de Televiziune s-a constituit în temeiul Hotărârii Parlamentului României nr. 64 din 12 septembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 633 din 14 septembrie 2007.

Inițial, termenul pentru depunerea raportului final, cuprinzând constatările, concluziile și propunerile Comisiei parlamentare de anchetă, a fost 1 noiembrie 2007. Având în vedere complexitatea anchetei, Comisia a solicitat, în două rânduri, prelungirea acestui termen. Ca urmare, prin Hotărârea Parlamentului României nr. 81 din 7 noiembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 13 noiembrie 2007, termenul a fost prorogat la 1 martie 2008, iar, prin Hotărârea Parlamentului României nr. 3 din 19 martie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 24 martie 2008, termenul a fost prorogat la 30 aprilie 2008.

Obiectivele Comisiei parlamentare de anchetă, prevăzute la art. 1 din Hotărârea nr. 64/2007 a Parlamentului României, au fost:

- a) verificarea respectării obligației legale de obiectivitate și echidistanță politică în emisiunile, de toate tipurile, ale postului public de televiziune;
- b) identificarea cauzelor pentru care SRTV a pierdut drepturile de difuzare a meciurilor de fotbal din Liga I, pentru această perioadă și pentru cea următoare;

c) verificarea politicii salariale (inclusiv în privința consilierilor președintelui – director general) și a proporției dintre angajații instituției și colaboratorii externi;

d) verificarea activității financiar-contabile a SRTV, a modului în care s-au cheltuit banii publici și s-a respectat legalitatea, atât pe ansamblul instituției, cât și pe departamente, cu deosebire în chestiuni de achiziții și externalizări de activități și emisiuni.

Componenta Comisiei parlamentare de anchetă, formată din 15 membri, dintre care 10 deputați și 5 senatori, reflectă structura politică a Parlamentului: 5 membri ai Grupurilor parlamentare P.S.D., 3 membri ai Grupurilor parlamentare P.N.L., 2 membri ai Grupurilor parlamentare P.D. (ulterior, P.D.-L.), 2 membri ai Grupurilor parlamentare P.R.M., 1 membru al Grupului parlamentar U.D.M.R. din Camera Deputaților, 1 membru al Grupului parlamentar P.C. din Camera Deputaților și 1 membru din partea Grupului parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților.

Membrii Comisiei parlamentare de anchetă:

1. Adrian PĂUNESCU, senator P.S.D. – președintele Comisiei
2. Cătălin MICULA, deputat P.N.L. – vicepreședinte al Comisiei
3. Lia Olguța VASILESCU, deputat P.R.M. – vicepreședinte al Comisiei
4. Cosmin NICULA, deputat P.S.D. – secretar al Comisiei
5. Dan Gabriel POPA, senator P.D.-L. – secretar al Comisiei
6. Amet ALEDIN, deputat Minorități – membru
7. Gheorghe DRAGOMIR, deputat P.N.L. – membru
8. Ion Mihai DUMITRESCU, senator P.N.L. – membru
9. Monalisa GĂLETEANU, deputat P.S.D. – membru
10. Valentin ILIESCU, deputat P.D.-L. – membru

11. KELEMEN Hunor, deputat U.D.M.R. – membru
12. Rodica NASSAR, deputat P.S.D. – membru
13. Otilian NEAGOE, senator P.S.D. – membru
14. Ionica Constanța POPESCU, deputat P.C. – membru
15. Mihai UNGHEANU, senator P.R.M. – membru

Ca urmare a demisiei din Grupul parlamentar P.R.M. din Camera Deputaților a doamnei Lia Olguța VASILESCU, în ședința Comisiei din data de 27.02.2008, domnul senator Mihai UNGHEANU a fost ales în funcția de vicepreședinte al Comisiei parlamentare de anchetă.

Comisia parlamentară de anchetă s-a întrunit în ședințe în zilele de 12 septembrie 2007, 6 noiembrie 2007, 12 decembrie 2007, 27 februarie 2008, 5 martie 2008 și 9 aprilie 2008. În cursul acestor ședințe au avut loc dezbateri pe marginea documentelor puse la dispoziție și au fost audiate o serie de persoane din actuala conducere a Societății Române de Televiziune, precum și reprezentanți ai Curții de Conturi a României. Din păcate, invocând diferite motive, unele persoane invitate la audieri au refuzat, în mod repetat, aceste invitații. Este, în primul rând, cazul domnului Tudor GIURGIU, fostul președinte – director general al SRTV, dar și al doamnelor Rodica CULCER, directorul Direcției Știri și Sabina PETRE, fost director economic al SRTV.

În vederea analizării problemelor formulate în obiectivele anchetei, membrii Comisiei au solicitat o serie întreagă de documente, rapoarte și puncte de vedere de la conducerea Societății Române de Televiziune, de la Consiliul Național al Audiovizualului, de la Curtea de Conturi a României, de la Ministerul Economiei și Finanțelor, de la Ministerul Internelor și Reformei Administrative și de la sindicatele din SRTV. În general, aceste solicitări au fost onorate cu promptitudine și în întregime.

2. Situația din Societatea Română de Televiziune care a generat constituirea Comisiei parlamentare de anchetă

În urma respingerii rapoartelor de activitate ale Consiliului de administrație al Societății Române de Televiziune pe anii 2003 și 2004 și a conturilor de execuție bugetară pe anii 2003 și 2004 ale Societății Române de Televiziune, de către Parlamentul României, prin Hotărârea nr. 28 din 14 iunie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 15 iunie 2005, și, prin această respingere, a demiterii Consiliului de administrație al SRTV, au fost declanșate procedurile pentru numirea unui nou Consiliu de administrație.

Aceste proceduri au fost finalizate în data de 27 iunie 2005, când Parlamentul României a numit, prin Hotărârea nr. 38, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 29 iunie 2005, un nou Consiliu de administrație, cu următoarea componență:

- Tudor BARBU (propus de grupurile parlamentare P.N.L.)
- Ioana Cătălina BĂNȚOIU (propusă de grupurile parlamentare P.C.)
- George Mihail PRUTEANU (propus de grupurile parlamentare P.R.M.)
- Nicu ALIFANTIS (propus de grupurile parlamentare P.S.D.)
- Despina NEAGOE (propusă de grupurile parlamentare P.S.D.), înlocuită, ulterior, de Mirela TĂNĂSESCU
- Anne Rose Marie JUGĂNARU (propusă de grupurile parlamentare P.S.D.)
- GÁLFALVI Zsolt (propus de grupurile parlamentare U.D.M.R.)

- Cornelia CONSTANTIN (propusă de grupul parlamentar al minorităților naționale), înlocuită, ulterior, de Selda ISMAIL
- Tudor GIURGIU (propus de Guvernul României)
- Liviu Gabriel FETTER (propus de personalul SRTV), înlocuit, ulterior, de Radu TOADER
- Sorin BURTEA (propus de personalul SRTV)

Domnul Tudor GIURGIU a fost numit în funcția de președinte – director general al Societății Române de Televiziune.

În data de 24 ianuarie 2007, postul TVR1 difuzează un interviu cu președintele Traian Băsescu, realizat de Rodica Culcer. În urma unor epitete dure formulate de Traian Băsescu la adresa fostului președinte Ion Iliescu, acesta din urmă a cerut un drept la replică, drept refuzat de conducerea Departamentului Emisiunilor Informative. În ziua următoare, premierul Călin Popescu-Tăriceanu critică TVR pentru refuzul dreptului la replică pentru Ion Iliescu.

Pe 2 februarie 2007 are loc rezilierea contractului dintre TVR și Telesport, din cauza neplății la timp a unor sume datorate de TVR canalului Telesport. În urma rezilierii contractului, TVR pierde dreptul de difuzare a meciurilor de fotbal din Liga I pentru returul sezonului 2006/2007 și pentru sezonul 2007/2008. Ulterior, SRTV dă în judecată Telesport, cerând constatarea valabilității contractului.

Comisia pentru cultură a Senatului adresează, pe 28 februarie 2007, o invitație lui Tudor Giurgiu și întregului Consiliu de Administrație al SRTV la o audiere pe următoarele teme: pierderea dreptului de difuzare a meciurilor de fotbal din Liga I, nerespectarea dreptului la replică și a obiectivității TVR și netransmiterea, de către postul public de televiziune, a dezbatelor din ședința

comună a Senatului și a Camerei Deputaților consacrată procedurii de suspendare a Președintelui României.

În *Jurnalul Național* din 1 martie 2007 apare un articol despre situația gravă în care se găsește Televiziunea Română din punct de vedere financiar. Sunt incriminate abuzurile conducerii și cheltuielile nejustificate de mari. Departamentul Comunicare și Relații Internaționale al TVR trimite un drept la replică (ziarului și Comisiei pentru cultură a Senatului), în care infirmă acuzațiile.

Pe 4 martie 2007, Tudor Giurgiu susține o conferință de presă, în cursul căreia anunță, printre altele, demiterea Rodicăi Culcer, retrogradarea din funcție, pentru 2 luni, a directorului Departamentului Sport, Ioan Todan, reducerea cu 10% a salariilor directorului economic, Cipriana Voicu (pe 3 luni) și redactorului șef de la Sport, Vlad Enăchescu (pe o lună), restructurarea schemei de personal, un plan de reducere a cheltuielilor și cere mărirea taxei TV (de la 4, la 6 lei). În urma unui interviu acordat de Vlad Enăchescu cotidianului *Adevărul*, interviu prin care acesta se declara nevinovat pentru rezilierea contractului cu Telesport, președintele – director general al SRTV cere avizul consultativ al Comisiei de etică și arbitraj din TVR pentru desfacerea contractului de muncă al jurnalistului în cauză.

În data de 7 martie 2007 are loc audierea președintelui - director general și a Consiliului de Administrație al SRTV de către Comisia pentru cultură a Senatului. În urma audierii, Comisia cere SRTV să prezinte o situație cu organigrama instituției, salariile angajaților, situația financiară. Două zile mai târziu, Comisia pentru cultură a Senatului adresează Birourilor Permanente ale Senatului și Camerei Deputaților solicitarea de constituire a unei Comisii parlamentare de anchetă a activității SRTV. Pe 13 martie 2007, Birourile

Permanente reunite transmit Comisiei pentru cultură a Senatului aprobarea pentru constituirea comisiei de anchetă și cer Comisiilor pentru cultură din cele două Camere să demareze procedurile regulamentare pentru constituirea acesteia.

6 din cei 11 membri ai Consiliului de administrație al SRTV au decis, pe 11 aprilie 2007, să nu-l mai susțină pe Tudor Giurgiu pentru funcția de președinte – director general, cerând demisia acestuia. Pe 13 aprilie 2007, un număr de 8 membri ai Consiliului adresează un memoriu Comisiilor pentru cultură ale Senatului și Camerei Deputaților. P.D.G. răspunde, în scris, acuzațiilor, în data de 18 aprilie.

Pe 13 aprilie 2007 este depus la Parlament Raportul de activitate a SRTV pe anul 2006. Raportul evidențiază pierderi financiare totale în valoare de 17.158.538 lei.

În data de 23 mai 2007, prin Hotărârea nr. 32, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 362 din 28 mai 2007, Parlamentul României respinge raportul de activitate al Consiliului de administrație al SRTV pe anul 2006 și contul de execuție bugetară pe anul 2006. Ca urmare, Consiliul de administrație este demis de drept.

CAPITOLUL I

Respectarea obligației legale de obiectivitate și echidistanță politică în emisiunile postului public de televiziune

Având în vedere faptul că, în România, Consiliul Național al Audiovizualului este garant al interesului public și unică autoritate de reglementare în domeniul audiovizualului, Comisia parlamentară de anchetă a solicitat, în două rânduri, C.N.A. date care să conducă la o concluzie privind echidistanța politică a SRTV în emisiunile de toate tipurile ale postului public de televiziune.

Consiliul Național al Audiovizualului a răspuns solicitării Comisiei transmițând doar numărul și natura sancțiunilor pe care le-a aplicat postului public de televiziune în perioada 1 ianuarie 2005 – 31 decembrie 2007, fără să lămurească dacă a fost respectat principiul celor trei treimi. Astfel, SRTV a primit din partea C.N.A. un număr de 10 somații și 4 amenzi pentru nerespectarea dispozițiilor legale referitoare la asigurarea informării corecte și a pluralismului.

Conform situației prezentate de C.N.A., majoritatea somațiilor și amenzilor au fost primite de SRTV din cauza lipsei de „informare corectă”, nefiind îndeplinite condițiile egale de exprimare, ori din cauza faptului că anumite evenimente politice „nu au fost relatate în mod imparțial și echilibrat”.

În lipsa unor informații sintetice, concrete, care să poată duce la o concluzie clară cu privire la respectarea sau nu a echidistanței, se poate aprecia totuși că TVR a suferit, în intervalul de referință, mai ales la capitolul percepție publică. Acuzațiile aduse în mass-media cu privire la lipsa echidistanței în cazul

informațiilor de ordin politic la TVR au creat un curent de opinie nefavorabil televiziunii publice.

În același timp, credibilitatea Jurnalului TVR a fost afectată, la rândul său, de conflictele publice dintre directorul Direcției Știri, d-na Rodica Culcer și Președintele – Director general al SRTVR, dl. Tudor Giurgiu. Conflictul dintre cei doi a apărut public în luna martie. D-na Rodica Culcer a acuzat, la acel moment, existența unor intervenții politice, care nu s-ar manifesta însă asupra redacției, ci în Consiliul de Administrație. Probarea acestor acuzații nu a mai fost însă realizată. La rândul său, dl. Tudor Giurgiu i-a reproșat directorului Direcției Știri faptul că afectează credibilitatea Jurnalului TVR prin articolele din presa scrisă pe care le publică și în care exprimă opinii politice. În același timp, dl. Tudor Giurgiu a menționat public posibilitatea demiterii directorului Direcției Știri, după ce a fost refuzată acordarea unui drept la replică fostului președinte Ion Iliescu. Deși a solicitat Comisiei de Etică și Arbitraj să se pronunțe asupra chestiunii, obținând un verdict nefavorabil directorului Direcției Știri, dl. Tudor Giurgiu nu a mai luat nicio măsură în acest sens.

Este evident că, din cauza ambiguităților legislative, foarte mulți jurnaliști din SRTV interpretează în mod personal conceptul de independență editorială.

În linii generale, în condițiile în care C.N.A. nu s-a pronunțat ferm asupra respectării sau nu a prevederilor legale privind obiectivitatea și echidistanța politică a emisiunilor de la postul public, Comisia parlamentară de anchetă nu poate decât remarca derapajele mediatice ale reprezentanților conducerii SRTV în perioada anchetată, derapaje care au afectat credibilitatea informațiilor transmise către cetățenii României.

Până la a putea afirma cu tărie că televiziunea publică a fost supusă sau nu unei influențe politice, vom putea afirma însă, cu certitudine, că managementul defectuos, lipsa de fermitate în decizii, lipsa de armonie între membrii conducerii, precum și lipsa de disciplină în comunicarea externă, au creat, în intervalul anchetat, prejudicii majore credibilității Jurnalului TVR.

CAPITOLUL II

Pierderea drepturilor de difuzare a meciurilor de fotbal din Liga I

În urma analizei Comisiei de anchetă, a rezultat faptul că principala cauză a pierderii drepturilor de difuzare a meciurilor de fotbal din Liga I a fost scurgerea de informații confidențiale privitoare la incapacitatea temporară a TVR de a plăti rata stabilită prin contract, la termenul prevăzut de acesta.

Deși s-a constatat că, în cazul plății ratelor precedente, TVR a mai înregistrat întârzieri, fără ca partenerul contractual să uzeze de clauza de reziliere prevăzută, totuși, în luna februarie 2007, canalul *Telesport* a decis să cedeze drepturile de televizare postului *Kanal D*.

Toate datele ne duc la concluzia că *Telesport* a putut iniția negocieri cu *Kanal D*, având deja informația din interior, potrivit căreia TVR nu are în cont suma necesară îndeplinirii îndatoririlor prevăzute în contract la data stabilită.

Un fapt deosebit de grav este, în opinia Comisiei, lipsa de previziune, sau de interes, a managementului de la vremea respectivă față de contractele importante ale instituției.

Ancheta internă, declanșată ulterior de dl. Tudor Giurgiu, este, în opinia Comisiei, lipsită de relevanță, ca și sancțiunile date pentru pierderea contractului lui Ioan Todan, retrogradat din funcția de director al Departamentului Sport, lui Vlad Enăchescu, redactor șef al acestui departament și Ciprianei Voicu, director economic la TVR. Aceste sancțiuni au avut, în opinia Comisiei, mai degrabă rolul de a acoperi scandalul care începuse să ia amploare. De altfel, atât Ioan Todan, cât și Vlad Enăchescu au câștigat în instanță procesele intentate TVR pentru sancțiunile pe care le-au primit și pe care le-au considerat nejustificate. Trebuie precizat că sancțiunile au fost formale, pentru că nu aveau o bază legală.

Dincolo de posibilitatea ca pierderea drepturilor să fi reprezentat mai degrabă o cedare a lor mascată către *Kanal D* – fapt care este de competența altor instituții pentru a fi dovedit – este cert faptul că a existat, la nivel informal, o lipsă acută de comunicare, dar, în același timp, și o atitudine defectuoasă a managementului. Aceste scăpări au creat terenul propice pentru o acțiune în detrimentul televiziunii publice, a cărei intenționalitate nu poate fi decât prezumată de Comisie, aceasta neavând instrumentele și atribuțiile specifice unei anchete penale.

Dincolo de aspectul penal posibil, scuza lansată de fostul P.D.G., potrivit căreia nu ar fi fost informat la timp, nu reprezintă un argument solid și suficient, în condițiile în care acesta avea la dispoziție, în afara structurilor specifice din SRTV, nu mai puțin de cinci consilieri, care ar fi putut și care ar fi trebuit să urmărească permanent cele mai importante contracte ale televiziunii publice. În același timp, scuza invocată pune, încă o dată, sub semnul întrebării, interesul fostului P.D.G. față de activitatea din instituție și față de contractele importante ale acesteia.

Comisia consideră că posibila scurgere de informații către *Telesport* este extrem de gravă și apreciază că sunt întrunite elementele unei anchete penale în acest sens.

CAPITOLUL III

Politica salarială. Proporția dintre angajații instituției și colaboratorii externi

Analiza fișelor de post și a atribuțiilor pe care le îndeplineau angajații SRTV în perioada de anchetă a relevat o discrepanță între atribuțiile precizate în fișe și cele pe care angajații le îndeplinesc în mod real. S-a constatat că fișele de post sunt vechi și mai degrabă formale, neactualizate (în unele cazuri acestea datând de mai mulți ani).

Lipsa unei corelări între activitățile reale ale angajaților și cele trecute în fișa postului creează mari dificultăți managementului resurselor umane din SRTV și implicit managementului instituției.

De asemenea, a existat, în intervalul de referință, un număr mare de colaboratori externi, comparativ cu numărul de angajați, punându-se, firesc, întrebarea dacă munca depusă de colaboratorii externi nu putea fi efectuată cu forțele proprii ale SRTV.

Astfel, în 2005, la un număr mediu de salariați de 3.168, au existat 3.743 de colaboratori externi. În 2006, la 3.193 de angajați, au existat 3.248 de colaboratori externi, iar în semestrul I al anului 2007, la 3.131 de angajați, au existat 1.897 de colaboratori.

Totalul veniturilor brute plătite colaboratorilor externi a fost, în 2005, de 6.876.863 de lei, în 2006, de 9.263.573 de lei, iar în semestrul I al anului 2007 a fost de 4.647.661 de lei.

Este la fel de adevărat că marea majoritate a acestor colaboratori este formată din persoanele cu care SRTV a încheiat contracte în vederea prestării de activități artistice, dar există un număr mare de colaboratori a căror utilitate trebuie justificată, având în vedere că plata lor implică sume foarte mari.

De asemenea, în domeniul politicii de angajări s-a remarcat, în intervalul de anchetă menționat, creșterea semnificativă a numărului de consilieri ai P.D.G. În anul 2006 și în primul semestru al anului 2007, au existat, în medie, 5 consilieri angajați, cu salarii oscilând între 3.200 de lei și 5.000 de lei. Comisia de anchetă, pe baza interviurilor din teren, consideră că numărul mare de consilieri nu se justifică, mai ales că s-au constatat inclusiv vârfuri record de salarizare. Cea mai mare discrepanță a apărut în cazul consilierului britanic Gordon Lovitt de care dl. Tudor Giurgiu a considerat că are nevoie și pe care televiziunea publică l-a remunerat cu sume record pentru TVR: 7.000 de euro lunar, mult peste oricare alt venit din instituție.

De asemenea, în perioada anchetată s-au constatat discrepanțe salariale în cadrul Direcției Știri, unde angajații considerați, la nivel informal, preferați ai directorului Direcției erau remunerați cu sume mult mai mari decât salariile pe care d-na Rodica Culcer le-a găsit în televiziunea publică la instalarea în funcție. Astfel, s-a ajuns ca unii angajați ai Direcției să câștige lunar aproximativ 10.000 de lei, în timp ce alții aproape un sfert din această sumă.

Nu în ultimul rând, trebuie menționată proasta gestiune a orelor suplimentare, cu deosebire în al doilea semestru al anului 2006. În anul 2006, TVR a înregistrat un număr foarte mare de ore suplimentare, 127.449, în creștere cu 28.159 față de anul 2005. Și mai grav este faptul că orele suplimentare erau tratate de management mai degrabă ca răsplată pentru cei apropiați decât ca plata unei activități suplimentare.

CAPITOLUL IV

Activitatea financiar-contabilă a SRTV. Modul de cheltuire a banilor publici și respectarea legalității

În anul **2006**, Societatea Română de Televiziune și-a încheiat activitatea cu următorii indicatori economico-financiari:

- Venituri totale: **504.937.147 de lei**, din care venituri din exploatare 502.036.523 de lei și venituri financiare 2.900.624 de lei;
- Cheltuieli totale: **522.075.024 de lei**, din care cheltuieli de exploatare 520.929.434 de lei și cheltuieli financiare 1.145.590 de lei;
- Rezultatul net al exercițiului: **pierdere în valoare de 17.158.538 de lei.**

În anul **2007**, Societatea Română de Televiziune și-a încheiat activitatea cu următorii indicatori economico-financiari:

- Venituri totale: **522.175.264 de lei**, din care venituri din exploatare 519.690.927 de lei și venituri financiare 2.484.337 de lei;

- Cheltuieli totale: **551.626.831 de lei**, din care cheltuieli de exploatare 549.538.753 de lei si cheltuieli financiare 2.088.078 de lei;
- Cifra de afaceri netă: 514.504.166 de lei;
- Rezultatul net al exercițiului: **pierdere în valoare de 29.451.567 de lei.**

Comisia a identificat două categorii de cauze care au condus la deficitul financiar actual, consecință a unui management neadecvat (fluctuant) realizat, în perioada analizată, de conducerea executivă a SRTV, care, potrivit Legii 41/1991, are atribuții specifice în conducerea curentă – operațională a societății, sub toate aspectele (editorial, financiar, producției tv etc.).

Cauzele interne care au condus la pierderile înregistrate de SRTV în anul 2006 și în semestrul I al anului 2007 sunt, în opinia Comisiei, următoarele:

1. Nu a existat o strategie editorială care să fie pusă în acord cu resursele financiare disponibile. În aceste condiții, directorii canalelor au luat în considerare doar componenta editorială a programelor pe care le-au realizat sau achiziționat, în contextul în care P.D.G. de la vremea respectivă și-a delegat excesiv dreptul de decizie și semnătură.

De asemenea, din cauza lipsei din contractele individuale de muncă ale salariaților cu funcții de conducere și, mai ales, din cele ale membrilor Comitetului Director și ale directorilor de canale, ca și din metodologia de evaluare a personalului TVR cu funcții de conducere, a unor indici clari de performanță care să fie atinși, lipsă care face dificilă aprecierea performanțelor individuale, aceștia au angajat resurse financiare tot mai semnificative pentru programele produse sau achiziționate (de exemplu, cele 15 episoade ale serialului „*La Urgență*”, produs de compania *Direct Target*).

2. Achizițiile de filme și de programe au constituit cea mai importantă cheltuială efectuată în materie de programe. Acestea s-au făcut însă fără a se cunoaște necesarul și stocurile existente, din cauza lipsei unei evidențe tehnico-operative a acestora în cadrul Direcției Programe și fără a se cuantifica resursele și posibilitățile de recuperare a lor în raport de audiența înregistrată.

Achizițiile de competiții sportive s-au efectuat, de cele mai multe ori, fără a fi planificate (uneori din motive obiective, cum au fost calificările echipelor de fotbal românești în diverse competiții europene), resursele fiind alocate din bugetul Direcției Programe și nu al Departamentului Sport, fără ca, la diversele rectificări ulterioare, să se specifice în ce proporție au fost cumpărate și difuzate programe pe genuri: divertisment, publicistică, sport etc.

De asemenea, contractele de achiziții de filme au fost încheiate cuprinzând clauze înrobitoare pentru TVR (de exemplu, contractul încheiat cu compania *NBC Universal* în anul 2004 pentru o perioadă de trei ani, care dă posibilitatea acestei companii de a decide în mod unilateral prelungirea contractului pentru încă trei ani), cu efecte pe termen lung, impunând TVR angajarea unor cheltuieli semnificative. Aceste achiziții de filme au fost supuse aprobării Comitetului Director conform normelor interne de lucru în vigoare la acea dată, fără ca cineva să fi remarcat consecințele negative pe care semnarea contractului le implică.

3. Fostul director general, dl. Tudor Giurgiu și conducerea Direcției Programe au făcut din externalizarea producției tv principală țintă de management. În aceste condiții, producerea emisiunilor din grila de programe a canalului TVR 2 a fost externalizată în proporție de 40%, fără a se face

previziuni financiare corespunzătoare și cu consecința scăderii audienței acestuia în 2006 în raport cu anii 2004 și 2005.

În anul 2006 au fost angajate cheltuieli semnificative, neprevăzute în bugetul aprobat inițial, pentru realizarea unor proiecte ca: *TVR 50*, *Mari Români* și *La Urgență*, fiind, din acest motiv, abandonată realizarea unor proiecte de tradiție precum *Festivalul Internațional „Cerbul de Aur”*. De asemenea, în 2007 a existat intenția, în intervalul de referință, de a se renunța la Festivalul de muzică ușoară de la Mamaia.

Cu toate acestea, audiența înregistrată de asemenea proiecte a fost una sub cea prevăzută contractual, în condițiile în care ele au condus la depășiri însemnate ale bugetului, deci la o utilizare disproporționată de resurse în raport cu rezultatele obținute.

Cu privire la administrarea activității din cadrul Direcției Marketing, este de menționat că au existat numeroase modificări de management, în sensul că, pentru perioada analizată, conducerea Direcției a fost asigurată de un număr de 5 directori. Acest fapt a condus la influențe negative, atât în administrarea bugetului, cât și în strategia structurii, ca parte a strategiei generale a SRTV.

Astfel, pentru realizarea proiectelor difuzate pe canalul TVR1 au fost încheiate contracte comerciale, specifice activității de marketing, având valori semnificative, majoritatea semnate de către directorul general, dl. Tudor Giurgiu, ca interimar la conducerea acestei structuri.

4. Existența unui număr mare de regulamente și proceduri interne în TVR, care au fost adoptate de-a lungul anilor, în paralel cu Regulamentul Intern, Regulamentul de Organizare și Funcționare al SRTV precum și

Regulamentul Comitetului Director, care au devenit neconforme cu realitatea activităților desfășurate și a atribuțiilor aferente angajaților din cadrul SRTV, consecință a reorganizărilor efectuate.

În actuala perioadă, managementul instituției este în plin proces de elaborare a procedurilor interne de lucru, ca parte integrată din Sistemul de management și control intern ce guvernează activitatea instituției conform O.M.F. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial cu modificările și completările ulterioare.

Cauzele externe care au condus la pierderi și, implicit, la apariția deficitului din SRTV au fost de ordin legislativ. Modificările legislative care s-au produs în perioada de analiză, cu efecte nefaste asupra TVR și care au fost obligatorii de aplicat de către managementul SRTV, la nivelul activităților desfășurate sunt:

1. Modificarea, în cursul anului 2005 (cu aplicabilitate de la 1 iulie 2006), a reglementărilor fiscale privind taxa pe valoare adăugată, conform Codului Fiscal. Aceste modificări au constat în faptul că TVA pentru achiziția de filme a devenit nedeductibil, ceea ce a condus la o creștere importantă a cheltuielilor. În semestrul II 2006, aceste cheltuieli au fost în valoare de 47.217.324 de lei, iar în anul 2007, de 52.651.408 lei. Este, totuși, de remarcat faptul că managementul SRTV nu a ținut cont de noua realitate fiscală și nu a prevăzut o diminuare corespunzătoare a resurselor și a cheltuielilor.

2. Acordarea de facilități pentru categoriile de plătitori de taxă TV prin H.G. 185/2003, având drept consecință modificarea cuantumului de venituri de

încasat ale instituției, precum și H.G. 978/2003, care a mărit numărul de cazuri scutite, în lipsa unei legislații privind controlul declarațiilor.

Legea nr. 41/1991 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și a Societății Române de Televiziune, cu modificările și completările ulterioare, a instituit, prin art. 40, obligativitatea achitării taxei TV de către persoanele fizice și juridice, cuantumul taxei și modalitatea de încasare a acesteia, urmând a fi stabilite prin hotărâre a guvernului. Prin H.G. nr. 978/2003 au fost introduse noi categorii de plătitori și scutiți și au fost stabilite nivelurile lunare pentru categoriile de plătitori. Cuantumul taxei TV, stabilit prin respectiva hotărâre a guvernului, echivalentul a 1,1 euro, este cel mai scăzut dintre cuantumurile operate în țările membre ale Uniunii Europene.

Numărul persoanelor fizice care declară că nu dețin receptor TV a crescut de la an la an, ponderea acestei categorii de scutiți în totalul persoanelor scutite, conform ultimelor raportări, fiind de aproape 40%. Posibilitatea de control asupra declarațiilor privind nedeținerea receptorului TV este restricționată, în principal, de faptul că, până în prezent, nu a fost emis niciun act normativ în acest sens, deși Legea nr. 533/2003 specifică faptul că modalitatea de control și sancțiunile se stabilesc prin hotărâre a guvernului.

Recuperarea debitelor provenite din taxa TV s-a efectuat de către firma S.C. URBAN & ASOCIAȚII S.R.L., în baza unui acord de lucru. Procentajul de recuperare a debitelor de către această societate, comunicat de S.C. ELECTRICA S.A., a fost în proporție de 13% din valoarea totală a debitelor.

Legislația privind taxa TV, din 2003 până în prezent, stabilește ca mandatar al SRTV pentru colectarea taxei pe S.C. ELECTRICA S.A., prin filialele sale. Deși privatizarea unor filiale ale S.C. ELECTRICA S.A. a început

înainte de expirarea termenului de valabilitate al contractului de mandat, acesta s-a derulat cu noile entități privatizate până la expirarea sa (februarie 2007), nefiind denunțat de către noile societăți privatizate. La expirarea termenului de valabilitate a contractului de mandat, o parte a societăților privatizate nu au mai dorit, într-o primă fază, să încheie noi contracte de mandat. SRTV a reușit să asigure colectarea taxei TV și după expirarea vechiului contract de mandat, prin încheierea unor noi contracte cu aceste societăți, care sunt continuatoarele în drepturi și obligații ale fostelor filiale ale S.C. ELECTRICA S.A.

SRTV a întâmpinat probleme deosebite legate de nivelul comisionului solicitat pentru colectarea taxei TV, în special cu CEZ GROUP, motivul principal invocat de acest mandatar în solicitarea de majorare a comisionului perceput fiind costurile ridicate generate de schimbarea sistemului informatic de gestiune clienți.

3. Aplicarea prevederilor legale privind constituirea fondului cinematografic al Centrului Național al Cinematografiei, conform Ordonanței Guvernului nr. 39/2005 privind cinematografia. Cheltuielile reprezentând contribuțiile pentru constituirea acestui fond s-au ridicat, în anul 2006, la 11.533.794 de lei, iar în 2007, la 11.066.184 de lei.

4. Obligațiile SRTV de a plăti remunerațiile datorate organismelor de gestiune colectivă, a drepturilor de autor și conexe, în cuantumurile stabilite de legislația în vigoare și a deciziilor emise de organismul de reglementare – O.R.D.A.

Refuzul, respectiv întârzierile sistematice la plata remunerației datorate organismelor de gestiune colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe, atât în mandatul d-lui Tudor Giurgiu, cât și în mandatele anterioare, au creat o

senzație de falsă prosperitate. În aceste condiții, senzația de falsă prosperitate creată, atât în mandatul Tudor Giurgiu, cât și în mandatele anterioare, conduce la obligații sporite ale celor care manageriază astăzi instituția.

În același timp, s-a remarcat creșterea nivelului remunerațiilor datorate de TVR către organisme de gestiune colectivă a drepturilor de autor și conexe, atât ca urmare a modificării în acest sens a Legii nr. 8/1996 a drepturilor de autor și conexe prin O.U.G. nr. 123/2005 și, ulterior, prin Legea nr. 329/2006, în sensul eliminării procentelor între 1% și 10% pentru remunerațiile aferente drepturilor de autor și respectiv între 0,5% și 3% pentru remunerațiile aferente drepturilor conexe, pentru adaptarea legislației românești la cea europeană, cât și a unor metodologii - decizii ORDA (de exemplu, decizia ORDA nr. 133/2005 pentru operele muzicale gestionate de UCMR-ADA care a stabilit un nivel al remunerației datorat de TVR către UCMR-ADA de 2% din veniturile obținute din activitatea de radiodifuzare, decizia ORDA nr. 75/2006 pentru fonogramele publicate în scop comercial în baza căreia TVR a datorat în anul 2006 către UPFR și CREDIDAM o remunerație anuală de 4 milioane de lei și decizia ORDA nr. 85/2006 privind prestațiile artistice în audiovizual în baza căreia TVR a datorat în anul 2006 o remunerație anuală către CREDIDAM de 1,5% din veniturile obținute din activitatea de radiodifuzare). De asemenea, TVR a fost obligată, din anul 2005, să plătească remunerațiile datorate acestor organisme de gestiune colectivă a drepturilor de autor și conexe, în cuantumurile sus menționate după ce, în perioada 2000-2004, conducerea TVR angajase mai multe procese cu acestea, fără a face plata remunerațiilor stabilite prin metodologii adoptate prin hotărâri de guvern (de exemplu, H.G. nr. 769/1999, H.G. nr. 71/2000 etc.).

Este de remarcat faptul că, odată cu schimbarea managementului instituției, începând cu semestrul II 2007 au fost luate o serie de măsuri de

reducere a costurilor. Astfel, s-au obținut economii față de anul precedent la următoarele capitole de cheltuieli:

- materii prime și materiale consumabile – o economie de 2.726.723 lei;
- alte cheltuieli materiale – o economie de 1.781.526 lei;
- cheltuieli cu energia electrică și apa – o economie de 90.251 lei;
- cheltuieli privind prestațiile externe – o economie de 11.070.154 lei;

Comparativ cu anul precedent, s-au redus cheltuielile salariale privind sporurile acordate conform literei h) din Contractul Colectiv de Muncă cu 1.642.478 lei și cheltuielile cu primele acordate cu 3.810.230 lei. Numărul orele suplimentare s-a redus față de anul precedent cu 18.626 de ore, printr-o folosire cât mai eficientă a forței de muncă. Numărul mediu de salariați a scăzut față de anul precedent cu 88 de persoane.

Ca urmare a acestor măsuri, în semestrul II 2007 SRTV a reușit să obțină un profit contabil brut de 411.702 lei, reducând pierderea înregistrată la 30.06.2007.

CONCLUZII

Urmare a anchetei întreprinse, Comisia parlamentară de anchetă constituită în baza Hotărârii Parlamentului României nr. 64/2007 consideră că, în intervalul de referință, managementul SRTV a fost unul defectuos, motiv pentru care schimbarea conducerii instituției, validată prin votul Parlamentului României, a fost necesară.

Rămân semne de întrebare cu privire la intenționalitatea în cazul pierderii drepturilor tv pentru Liga I, precum și a intenționalității în cazul unor contracte

mari realizate de TVR, cu precădere în domeniul achizițiilor de filme și de programe.

De asemenea, Comisia de anchetă consideră că organele competenete ale statului ar trebui să se aplece cu mai multă atenție asupra suspiciunii existenței unor interese personale și de grup care au dus la realizarea unor contracte înrobitoare pentru TVR.

Nu în ultimul rând, Comisia consideră necesară și de maximă urgență responsabilizarea mai mare a membrilor Comitetului Director al SRTV, prin crearea unor criterii de performanță foarte concrete și foarte stricte, care să elimine senzația de directori pe viață, de feude create în jurul acestor directori.

Totodată, pentru optimizarea activității SRTV Comisia parlamentară de anchetă propune SRTV următoarele linii de acțiune pe termen scurt și mediu:

Realizarea unei strategii coerente și pe termen lung prin care să se determine procentul genurilor TV care vor alcătui grilele de programe: sport, publicistică, divertisment, film.

Aprobarea grilelor de programe și de către Consiliul de Administrație, iar directorii de canale să aibă obligația prezentării nu numai a strategiei editoriale, ci și a planificării financiare a acesteia.

SRTV trebuie să aibă o strategie de achiziții bine definită pe termen lung în domeniile de interes major (competiții sportive, achiziții filme artistice și documentare, emisiuni de divertisment).

Revizuirea regulamentelor interne din SRTV, în sensul actualizării acestora și corelării lor, eventual adoptarea unui regulament unic, care să preia prevederile actuale ale celor existente, sub forma unor capitole distincte, pentru realizarea unei procedurări eficiente a activității SRTV, în toate elementele sale.

Efectuarea demersurilor necesare de către conducerea SRTV pentru actualizarea cuantumului taxei TV prin hotărâre de guvern, în raport de indicii de inflație pentru perioada 2003-2008, având în vedere că nivelul acestuia este cel mai scăzut din Uniunea Europeană.

Organizarea unui control intern riguros, conform O.M.F. nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern cuprinzând standarde de management/control intern la nivelul SRTV, precum și eficientizarea modului de acordare a vizei de control financiar preventiv, în vederea asigurării administrării fondurilor publice în condiții optime.

Punerea în discuția Parlamentului a modificărilor legislative, atât la Legea privind organizarea și funcționarea SRTV, cât și la Legea audiovizualului, astfel încât să fie clarificate activitățile economice și financiare pe care SRTV le poate derula, precum și modul în care SRTV are posibilitatea să acceseze publicitatea, cu precădere în programele în care SRTV acționează pe aceeași piață cu televiziunile private (sport, divertisment, film).

Raportul prezentat mai sus a fost adoptat cu majoritatea voturilor membrilor Comisiei parlamentare de anchetă privind activitatea Societății Române de Televiziune (12 voturi pentru).

PREȘEDINTE,

Senator **Adrian PAUNESCU**

SECRETAR,

Senator **Dan Gabriel POPA**